

Utsikt

Degerhamnfabrikens informationsblad till närboende

Vår
2015

↑ Fabrikschef Claes Kollberg.

VI HAR UNDER DE SENASTE åren arbetat systematiskt med att utveckla fabriken i riktning mot hållbarhet – miljömässigt, ekonomiskt och arbetsmiljömässigt.

Vår produkt, cement som blir betong, är en förutsättning för ett välfungerande modernt samhälle. Jag kan själv relatera till detta eftersom jag under ett antal år levtt och arbetat i mindre utvecklade länder. Om jag jämför med hur det fungerade där, blir det tydligt hur viktigt det är med grundläggande infrastruktur.

Cementa arbetar långsiktigt och fokuserat med hållbarhetsfrågorna och vi ser det som en förutsättning för att bedriva vår verksamhet och locka de bästa medarbetarna. Vi arbetar med långsiktiga så väl som kortsiktiga mål och handlingsplaner för att bli den hållbara cementfabriken. Alla aktiviteter som beskrivs i detta blad går i riktning mot vår vision.

För att ta rätt beslut för framtiden gäller det även att känna sin historia, eller som Goethe sa: "Den som inte kan redogöra för de senaste 3000 åren, lever bara ur hand i mun". Så länge har cementfabriken inte funnits, men väl under 129 år. Under denna period har våra tidigare medarbetare med hjälp av hårt arbete och kloka beslut tagit cementfabriken dit den är idag.

Mer om detta får vi möjlighet att höra den 13 juni då vi inviger den nya vandringsleden från Albrunna lund runt Stensjön och till utsiktsplatsen. Vi får dessutom höra intressanta föreläsningar av Börje Ekstam om biologisk mångfald i vårt brott, samt geologins historia av Jan Mikaelsson. Jag är övertygad om att det blir en fantastisk dag i naturen där vi bjuder på många upplevelser. Ta med hela familjen så möts vi i stenbrottet på Cementadagen den 13 juni.

Välkommen! /Claes

Naturstig ger kunskap och inblick

I JUNI INVIGER CEMENTA en naturstig i Albrunna kalkbrott. En två kilometer lång vandringsled tar besökaren förbi flera intressanta platser där värdefull natur och industrihistoria samsas.

Nyframtagna informationsskyltar hjälper till att beskriva det som gör området unikt.

– Det är vårt ansvar att göra något bra av platsen där vi tidigare brutit material. Vi hoppas att det blir ett uppskattat utflyktsmål för närboende, dessutom vill vi bidra till turismen på Öland, säger Staffan Johnson, miljöchef på Cementa i Degerhamn (bilden).

Området är öppet för allmänheten men av säkerhetsskäl är det viktigt att hålla sig på rätt sida om de markerade gränser där den industriella verksamheten tar vid.

Intressant för ornitologer

Albrunna är välbesökt, inte minst av ornitologer på grund av att flera ovanliga fågelarter håller till här.

– En stentäkt som efterbehandlats på rätt sätt kan bli en utmärkt plats för både växter, fåglar och insekter. Med hjälp av en naturvårdskonsult på Ecom tog vi i fjol fram en biologisk mångfaldsplan för området och nu arbetar vi med flera förbättringsåtgärder, säger Staffan Johnson.

I området ligger två sjöar som är gamla kalkbrott: Stensjön och Kalkbrottssjön. Den senare har fått ett tjockt lager sand utmed sin östra kant. De tidigare tvärsnitten har förvandlats till en strandmiljö som förväntas bidra till ett rikare insekts- och fågelliv.

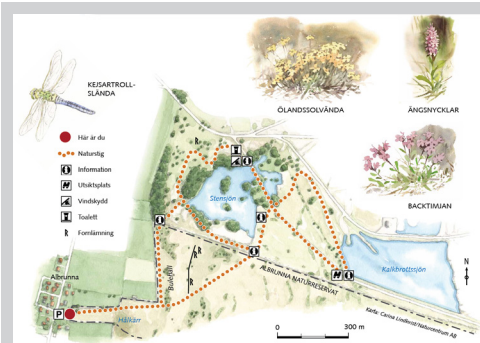
Vill återskapa ett rikt alvar

Just nu pågår småskaliga experiment med att återskapa alvaret.

Innan kalkstensbrytning tar man bort och återanvänder det översta jordlagret som innehåller den flora och markfauna som är speciell för platsen. Samtidigt har man flyttat ett antal karaktistiska alvarväxter som masklav, tulkört, backtimjan och ölandssolvända.

De har planterats på två ytor. Börje Ekstam, doktor i ekologi och samarbetspartner i projektet, leder försöken.

– Vi kommer att studera vilka av dessa mycket kräsna arter, med väldigt låg spridningsförmåga, som kan etableras från vilande frö i marken och vilka som låter sig planteras ut på detta sätt. Om vi lyckas innebär det att vi på sikt kan återskapa en rik växtlighet nere i själva brottet och därmed få en större biologisk mångfald än i dag, säger Börje Ekstam. □

Välkommen till Cementadagen!

Invigning av
vandringsleden
lördag 13 juni
klockan 10–14

Experterna Börje Ekstam och Jan Mikaelsson bjuder på en spännande introduktion till naturstigen i Albrunna kalkbrott. De kommer att berätta om naturvärden som finns att upptäcka på platsen, med fokus på biologisk mångfald och geologins historia. Du får också träffa ledning och medarbetare från Cementas fabrik.

Vi startar vid utsiktsplatsen, ingång via Albrunna torg. Guidning börjar 10.30, 11.30, 12.30 och 13.30. Vi bjuder på korv med bröd och fika. Välkommen till en aktivitet för hela familjen!

Mer information hittar du på www.cementa.se/degerhamn.

Vid utsiktsplatsen och vid vindskyddet kan man nu se de pågående försöken med att sprida och plantera alvarväxter.

Gammal deponi avslutas

NU SLUTTÄCKS DEPONIN som fabriken tidigare använt för produktionsspill.

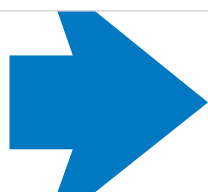
Cementa kommer i fortsättningen inte att ha någon deponi utan försöker minimera avfall genom att på olika sätt återanvända restprodukterna i produktionen.

Det gamla deponiområdet täcks nu över

och blir en del av naturen. Materialet täcks av flera skikt; först ett tätskikt, sedan en dräneringsduk, därefter en skyddsfyllning och till sist så kallade avbaningsmassor – det översta jordlagret – som tas från stenbrottet innan man bryter kalkstenen. □

Magnus Rostedt, Älmby Entreprenad AB, arbetar med att täcka den gamla deponin med olika skikt för att den ska bli en del av den omkringliggande naturen. Till vänster fabrikschef Claes Kollberg.

Alger som rening och resurs

– **VÅRT PRAKTISKA FÖRSÖK** har överträffat de teoretiska beräkningarna, säger Elin Lindehoff, forskare vid Linnéuniversitetet och projektledare för algodlingsförsöket vid Cementas fabrik.

Under fjolåret drev hon tillsammans med en projektgrupp från Linnéuniversitetet ett pilotexperiment vid Cementa i samarbete med SMA Mineral, och försöket fortsätter under 2015. Mikroalger hämtas ur Östersjön och placeras i behållare med vatten. Via rör leds rökgasen från cementugnen ner i vattnet, med syfte att algerna ska absorbera koldioxiden, och därigenom rena rökgasen.

Projekt med Reningsverken

Algerna har visat sig absorbera närmare hälften av den tillförda koldioxiden, vilket är ett glädjande resultat. Samtidigt växer algerna och bildar en biomassa av hög kvalitet som

kan skördas och användas som till exempel bränsle eller gödning. Målsättningen är att använda alger i fler sammanhang där de kan rena inte bara rökgaser utan exempelvis avloppsvatten. Ett sådant försök har påbörjats i samarbete med Reningsverken i Degerhamn och Mörbylånga.

Ett kretslopp som gagnar miljön

– Vi vill visa att alger kan vara en del av lösningen på olika miljöproblem. Om de i nästa steg kan användas som energikälla, får vi ett kretslopp som är både ekonomiskt och bra för miljön, säger Elin Lindehoff. Förhoppningen är att få medel att genomföra ett försök även under vintersäsongen med en inbyggd anläggning.

Värdefullt med lokala samarbeten

Elin Lindehoff ser Cementa som en högst värdefull samarbetspartner i algprojektet.

– Cementa har resurser och den tekniska expertis som behövs för att bygga upp detta rent praktiskt. Det är en betydande arbetsgivare i regionen och vi på Linnéuniversitetet

uppskattar att få jobba med lokala aktörer. Det har varit ett stort intresse från allmänheten vilket är positivt då ett av syftena är att kunna visa på den möjliga samhällsnyttan. □

Elin Lindehoff, projektledare för "Algoland" på invigningsdagen i fjol, tillsammans med kollegorna Martin Olofsson och Fredrik Svensson från Linnéuniversitetet. Bakom skymtar de gröna algodlingarna.

Han jobbar med beteenden

EFTER MÅNGA ÅR på fabriken och erfarenhet från alla delar av produktionen, har Johan Persson fått en ny roll som ansvarig för hälsa och säkerhet vid Cementa i Degerhamn. – Vi ska vara den säkraste cementfabriken, säger han.

Johan Persson är född och uppväxt i Degerhamn och har hunnit med en hel del vid sidan om sitt arbete på Cementa. Han är exempelvis utbildad brandman och har en lång karriär som musiker i bagaget. När intervjun äger rum planerar han för en kommande turné.

Han arbetar i dag som leveransansvarig på fabriken och har samtidigt rollen som säkerhetsrådgivare.

Social läggning en tillgång

Johans Perssons sociala läggning och vana att arbeta med människor har han nu nytta av. Det är just den psykologiska utmaningen som lockar honom mest.

– Det handlar om att förändra människors vanor i rätt riktning och se till att var och en förstår varför. Det tar tid, man kan inte gå för fort fram, men det går. Han fortsätter:

– Det är roligt när en ny medarbetare till fullo ta till sig våra säkra arbetssätt, men det är särskilt fint att se en erfaren medarbetare som kanske en gång sagt "det går aldrig", förändra sitt förhållningssätt och till och med stå upp för de nya metoderna, säger Johan Persson.

En betydligt säkrare arbetsplats

Forskning har visat att det till 90 procent är den mänskliga faktorn som bidrar till olycksstatistiken. Många olyckor kan dock förebyggas genom att skapa en säker arbetsplats och det arbetet pågår hela tiden vid Cementa.

– Maskiner och fordon har blivit betydligt modernare på senare tid. I dag har vi täta hytter och automatiska växellådor. Vi har snyggt upp i fabriken, städad, målat och organiserat.

Vi arbetar enligt klara principer för ordning och reda och det börjar nu göra avtryck. Tidigare kanske man klev över en hög med skräp. I dag tar man bort det på en gång.

Vill inte jaga fel

Som en del i en större koncern handlar Johan Perssons arbete också om att införa nya gemensamma riktlinjer i den egna organisationen.

Aktuellt just nu är bland annat en ny plan för trafiken på området, hur arbete i slutna utrymmen ska gå till samt regler för personlig skyddsutrustning. Det handlar om att utbilda och skapa rutiner som verkligen fungerar i vardagen. Johan Persson säger att han inte har något intresse av att agera polis eller jaga fel.

– Det handlar om att se till att medarbetarna känner till våra riktlinjer och har förutsättningar att följa dem. Då har vi en sund arbetsmiljö. □

11 utbildade brandmän arbetar vid Cementa. Det är bra ur säkerhetssynpunkt. Det innebär förstås också att de kan behöva lämna fabriken i all hast om det uppstår en brand någonstans i närområdet!

Förbättrad miljö vid fabriken

VID SIDAN AV DET DAGLIGA underhållsarbetet med smörjning och justering vid fabriken, pågår alltid projekt för att förbättra miljön för medarbetare och närboende.

Cementa arbetar systematiskt med förbättringar, där aktiviteter identifieras, prioriteras, utförs och utvärderas. Sedan i höstas har fabriksutrymmena tätats för att hindra duvor att bygga bo i lokalerna. En annan åtgärd är att tillfälliga ställningar som tidigare använts för den som till exempel ska nå ett spjäll, har ersatts med stabila och säkra plattformar.

Roterugnen för cement snurrar dygnet

runt, och för att ytterligare minska det buller som uppstår har den stora vägg som delvis avskärmar ugnen nu förlängts med ytterligare tio meter.

Inför sommaren kommer ytterligare en förbättring vara på plats, då en vattenridå installeras i hamnen. En dimma av vatten kommer att pumpas ut i samband med lossning av sand och andra råmaterial. Dammet fångas upp av vattnet och faller till marken, i stället för att vid västliga vindar riskera att blåsa in mot de närboende. □

↑ Bullerväggen har byggts till och fläkten byggts in med dämpande plattor, berättar John Johansson, projekt- och underhållsingenjör.

Ny medarbetare

Sedan januari arbetar Sandra Hilmersson som processingenjör på Cementa.

Sandra Hilmersson är utbildad vid högskolan Nova i Oskarshamn där hon läste ett program för drift och underhållsteknik med fokus på energi och process.

Hur kom det sig att du började vid Cementa?

– Jag fick tipset av en bekant som varit konsult vid fabriken och sa att det var en trivsam arbetsplats. Och jag håller med!

Vad handlar ditt arbete om?

– Mitt jobb är inriktat på produktionen och framför allt malning och kvarnar, där jag arbetar med olika projekt kring optimering. Jag går fortfarande ett introduktionsprogram – här finns väldigt mycket att lära sig. Jag sitter parallellt och läser in mig på en del teori, bland annat kemi.

Hur upplever du din första tid på företaget?

– Det har varit jättebra, här finns trevliga och kompetenta människor som verkligen är måna om att jag ska trivas. Det var en för mig helt okänd industri och jag har nu förstått hur komplex processen faktiskt är, vilket är spännande. Jag har också fått insikt om hur viktig branschen är – att både bostäder, samhällen och infrastruktur till stora delar består av betong och att det är ett nödvändigt byggmaterial. □

Cementa arbetar på ett miljöanpassat sätt med målsättningen att industri, människor och naturvärden ska samexistera i ett hållbart samhälle i en levande bygd. Vår policy är att ha en öppen dialog med kringboende och myndigheter. Välkommen att kontakta oss med synpunkter och frågor!

UTSIKT

Adress: Degerhamnsvägen 44, 386 63 Degerhamn
Telefon: 0485-56 19 00 eller 0485-56 19 06
E-post: info@cementa.se
Webb: www.cementa.se, Facebook/cementaab
Tryck: Exaktaprinting

CEMENTA
HEIDELBERGCEMENT Group